

Muhulane

Nr 12 (277)

Jõulukuu 2012

Muhu leht

Armsad muhulased!

2012. a on peatselt möödani ning ees ootab meid aasta üks oodatuid aegu - jõuluaeg. Jõuluaeg on meile kõigile peale sündmusterohket aastat omamoodi kokkuvõtete aeg, samas ka lubaduste ja uute lootuste aeg - loodame ju alati, et uus aasta oleks parem ja edukam kui möödunud.

Meil kõigil on 2012. aastast omad mälestused, omad kordaminekud, omad pettumused ning me igauks ainult ise teame, mida me ootasime sellelt aastalt ja mida see aasta tegelikult tõi.

Mida tõi 2012. aasta Muhu vallale ja saarele? Koostades valla 2012. a eelarvet ja seades ritta vajalikke töid, olid kindlasti nii mõnelgi meist väikesed kõhklused ja ärevus

hingis: kas majandustõus jätkub, kas muhulastel on piisavalt tööd, kas meie elanike arv püsib – seega, kas valla tulubaas on stabiilne, et ellu viia kavandatavaid investeeringuid ja seeläbi parandada inimeste elu-olu meie kodusaares.

Nüüd, kui aastavahetus ukse ees, võime tunda rõõmu, et aasta oli suhteliselt stabiilne ja enamuse kavandatust sai teoks, seda nii valla tööde-tegemistes kui laiemalt kodusaares. Hea meel on, et jätkus kõige väiksemate muhulaste päevase kodu - lasteaia - remont. Sel aastal said uue kuue lasteaia sissepääs ja olmeruumid, lasteaia kõrvale ehitati kõnnitee koos uue tänavavalgustusega. Mustkatte sai lasteaia ja noortekeskuse parkla. Samuti said lapsed oma mängu-

väljakule uue mängulaeva ja lastevanemate abiga oma esimese korvpalliplatsi.

Kuigi teede rahasid alati napib ja teede üldine olukord on vilets, teeb iga remonditud teelõik olukorra paremaks ning sel aastal said mustkatte teelõigud omale Võlla ja Liiva küla inimesed, samuti sai alustatud lasteaia ja spordihalli vahelise parkla ning Hellamaa külakeskuse parkla ehitamisega, uue killustikukatte said mitmete külade teelõigud.

Mitmed suuremahulised investeeringud said sel aastal positiivse rahastamisotsuse (Kallaste sadam, Kesselaiu elektrivarustus) ning ootavad oma elluviimist järgneval aastal. Veel selle aasta lõpus peaks SK Muhu ja valla koostöös saama

uue sisustuse spordihooone jõusaal.

Aasta kindlasti kõige suuremaks rõõmusõnumiks oli eakate hooldekodu uue hoone ehitamise jätkamiseks sõlmitud projekteerimise-ehituse töövõtuleping. Hoone ehitus on seisnud kolm aastat ebaõnnestunud ehitajaga peetud vaidluste ning esimese projekti alusel plaanitud hoone väga kõrge tegeliku maksumuse tõttu. Peale hoone ümberprojekteerimist tõi alles teine riigihange sobiva hinnapakkumuse. Praegu toimub uue hoone eelprojekti koostamine ning reaalne ehitustegevus jätkub 2013. a märtsis.

Möödunud aasta tõi Muhusse ja muhulastele veel paljugi rõõmsatavat.

Järg pöördel.

Jõulud

Aknad lõbusalt tuledes säravad
Toas on ehitud kuusepuu
Põhus pere väiksemad käravad
Koer haistab toimumas midagi suurt
Köögis valmivad kapsad ja praad
Suures toobis vahutab õlu
Sahvris seda veel terve vaat
Kass tunneb pliidi ees elust mõnu
Käidud on saunas
Ema kohendab meiki
Isa katab lauda
Kiidab ema uut kleiti
Ja siis juba ongi söödud kõik söögid
Kes kordab laulu, kes salmi
Lauale seatakse tee ja piparkoogid
Nüüd on kõik taadi tulekuks valmis

Reelika Randmets

Soovime, et Muhumaa inimestel ja meie külalistel jätkuks alati headust ja tähelepanelikkust üksteise vastu. Hoidkem ja toetagem üksteist.

*Rahulikku jõuluaega ja tegusat uut aastat!
Muhu Vallavalitsus
Muhu Vallavalikogu*

Jõulud me ümber ja meis endis

Me elame imelises kohas, kus on suvel väga pikad päevad ja talvel väga pikad ööd. Suvisel pööripäeval saavad Koit ja Hämarik kokku, nagu me usume, ja ega talvelgi palju puudu ole, ainult et see juhtub päeval. Vahel tundub, et aeg nende kokkusaamiste vahel jääb aina lühemaks – alles oli jaanipäev, juba peame jälle jõululid.

Jõulujuttu ajab Muhulane seekord Sentaga. Inimesega, kellel on peale oma pere olnud veel üks väga suur pere – koolipere.

Loe edasi lk 5.

14. detsembril
toimub

**MUHU LASTE
JÕULULAAT**

Laat on avatud kell
10.00 – 11.00

20. detsembril kell 18.00

toimub Muhu PK saalis
TALVE ALGUSE KONTSEERT
Esinevad Muhu PK õpilased

ISSN 1736-289X

Foto: Kalmer Saar

Armsad muhulased!

13. oktoobril sündis Siiri Saarväli ja Mihkel Mägi perre poeg **Remy Mägi**.

28. oktoobril sündis Monika Venderi ja Danel Tüüri perre tütar **Pärl Tüür**.

Tupenurme-Nõmmküla tee saab tolmuvaba katte

Maanteeameti 2013. a tööde plaanis on ette nähtud riigimaanteel nr 21151 Liiva-Nõmmküla viia tolmuvaba katte alla Tupenurme-Nõmmküla teelõik. Sellega saab ka nn Muhu väike põhjaring täies ulatuses mustkatte alla. 2012. a viidi Liiva – Nõmmküla teel tolmuvaba katte alla lõik Liivalt kuni Kapi külani.

Samuti on maanteeamet koostöös Muhu vallaga alganud Liiva küla liiklusohutliku lõigu ümberehitamise ja Liiva-Piiri valgustatud jalg- ja jalgrattateede ehitamise projekteerimise. Tehnilise projekti valmimise tähtaeg on 2013. a juuni lõpp. Tööde teostamine on plaanitud 2014. ja 2015. aastaks.

Volikogu 14. novembri istungi päevakord

1. Muhu valla 2012. a lisaeelarve 1. lugemine.
2. Muhu valla eelarvestrateegia 2013-2016 parandamine ja kinnitamine.
3. Muhu valla teede nimekirja kinnitamine.
4. Muhu- ja Ida-Saaremaa Sotsiaalkeskuse ehituse omafinantseerimise garanteerimine.
5. Muhu valla arengkava 2014 – 2020 koostamise algatamine.
6. Muhu valla 2012. a lisaeelarve 2. lugemine ja vastuvõtmine.
7. Informatsioonid (2012. a eelarve täitmisest, omavalituskorralduse reformi mudelid).

Volikogu 20. novembri

erakorralisel e-istungil võeti vastu Muhu valla 2012. a 2. lisaeelarve, millega Muhu vabatahtlikule päästekomandole soetatakse kasutatud tuletõrjeauto (otsus nr 82).

Algus lk 1.

Oli sadamate aasta: Saarte Liinide ettevõtmisel valmis Kuivastu väikelaevade sadam, Koguvastu avasid tublid mehed MTÜ-st Ankur Koguva sadama ja tööd jätkuvad seal edaspidigi. Maanteeamet viis tolmuvaba katte alla Liiva-Kapi teelõigu ning rekonstrueeris Rootsivere küla tee.

Armsad muhulased ja meie sõbrad! Te olete olnud peatselt mööduval aastal jätkuvalt väga tublid ja toimekad, igapäev teist on oma panus kodukoha arengul. Iga meie inimene on oluline ja meie väärtus: on tõeliselt rõõm, et aasta jooksul on valla elanike arv kasvanud pea 10 inimese võrra, ka eelmise aasta oli elanike arvu väikene tõus, enne seda kahanes elanike arv üle 10 aasta järjest. Ka lasteaias käivate pispõnnide arv on kasvanud. On tore, et sel aastal peeti mitmeid külakokkutulekuid ja nendel oli arvukalt osavõtjaid, see kinnitab muhulaste kokkukuuluvust ja seda, kui palju läheb tegelikult korda see väike saar ka neile, kes siit on läinud ja elavad kodusaaressel eemal.

Muhulane olla ja Muhu heaks toimetada saab ka siit eemal elades!

Tervitused ja tänu kindlasti ka Tallinna Muhu Seltsile, kes jätkuvalt visadusega ajavad pealinna "muhu asja".

Suur tänu meie ettevõtjatele ja tööandjatele: valla tulubaasi peamine allikas, s.o tulumaksu laekumine on sel aastal üle 13 % parem kui eelneval aastal ja see annab väikese kindluse ka järgnevasse aastasse vaadates ja vajalikke investeeringuid plaanides.

Täna aktiivseid külanemaid, seltse, kultuuri-, noorsoo- ja sporditöö eestvedajaid – tänu teile on Muhu elu aktiivne ja mitmekesine; peale igapäevatöö ja õppimise vajab inimene aega ja võimalusi ka lõõgastumiseks ja oma hobidega tegelemiseks.

Täna kõiki taitlejaid, sportlasi, õppureid, õpetajaid – kõiki, kes on Muhu valla, Muhu kooli, Muhu saare eest väljas olnud ja meie head mainet hoidnud.

Täna kõiki oma kaastöötajaid vallamajast ja valla allasutustest: mitmete kaadrimuutuste ja töötajate ajutiste äraolekute tõttu oli pingeline, aga kokkuvõttes edukas aasta.

Tore, et muhulased usuvad oma valda. Aasta lõpp on toonud taas

jõuliselt päevakorda haldusreformi teema ja muhulaste veendumus nii omavahelises vestluses kui ka erinevates võrgustikes on olnud üsna ühene: Muhu peab vähemalt praegu jääma omaette vallaks. See on muhulaste arvamus ja seda vaeleks või uhkeks pidada ei ole küll kellelgi teisel õigust, ajaloo on piisavalt näiteid, kus jõuga pealesurutud otsused ei ole head tulemust toonud. Pealegi on haldusreformi 6 võimalikku varianti toodud just arvamuse avaldamiseks ja seisukohtade väljaütlemiseks. Kindlasti on ka muhulaste poolt välja öeldud argumendid ja seisukohad aluseks nii volikogule kui vallavalitusele edasiseks tegutsemiseks.

Me juba teame, et järgneva aasta tuleb vallale väga tõine ning kiire seoses suurte investeeringutega, nendest aga täpsemalt juba 2013. a alguses.

Jätkugu meil uuel aastal koostöötaht ja ühistegemise rõõmu ning hinnakem nende tööd, kes hoiavad oma kodusaaressel ja püüavad elu edasi viia!

Ilusat jõuluaega ja tegusat uut aastat!

Raido Liitmäe, vallavanem

Vallavalitsuse istungitelt

6. november

Väljastati projekteerimistingimused Kesse k Vanaõue mü kaldaga püsivalt ühendatud muuli ehitamiseks.

Väljastati kirjalik nõusolek Räska k Hansu mü suurkaevu rajamiseks.

Väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le Räska k Kasuka alajaama Kaupluse fiidri pingekvaliteedi parandamiseks.

Väljastati kasutusluba:
- Leeskopa k Kästiki elamule,
- Elektrilevi OÜ-le elektriauto laadimispunkti elektrivõrguühendusele Kuivastu sadamas.

Vallavolikogu 30.5.2012 otsusega nr 135 Räska k Kopli mü kehtestatud detailplaneeringu alusel jagatakse Kopli katastriüksus seitsmeks elumaa sihtotstarbega katastriüksuseks. Nõustuti OÜ Wirma House sellekohase taotlusega ning uute katastriüksuste lähiaadressideks määrati: Kopli, Kopliiaia, Kopliveere, Koplimesa, Koplilahe, Kopliliva ja Koplilähe, Muhu vald Räska küla.

Otsustati muuta Nõmmküla Ranniku kinnistu nime ja määrata uueks nimeks Uue-Põllu, kuna kinnistu nimi oli ekslikult registreeritud valena (Ranniku on ka naaberkiinnistu nimeks).

Otsustati muuta Lepiku k Kanepiaia kinnistu nimi ja määrata uueks lähiaadressiks Kangrumäe. Katastriüksuse sihtotstarve muudeti täies ulatuses elumumaksu.

Otsustati seada sundvaldus Muhu valla omandis oleva Oina külatee maaüksuse koormamiseks piiratud asjaõigusega Elektrilevi OÜ kasuks vastavalt tööprojektile nr IS050519 "Kasuka Alajaama Kaupluse fiidri pingekvaliteedi parandamine Räska küla Muhu vald".

13. november

Väljastati projekteerimistingimused Igaküla Ennu elamu ehitamiseks.

Kooskõlastati Võiküla Uus-Silla suurkaevu asukoht.

Väljastati kirjalik nõusolek Võlla k Härma suurkaevu rajamiseks.

Väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le Laheküla Kalda elektrivõrguühenduse ehitamiseks.

Väljastati projekteerimistingimused:

- Liiva k Raunmäe ja Kiriku mütele sotsiaalkeskuse hoone ehitamiseks,

- Liiva k Pääsukese, Liiva külatee, Kiriku, Raunmäe, Önnela, Liiva-Suuremõisa-Piiri tee ja Raunmäe mü-

tele sotsiaalkeskuse välistrasside ehitamiseks.

20. november

Väljastati projekteerimistingimused AS-le Empower Nautse k Miku elektrivõrguühenduse ehitamiseks.

Väljastati kaevetööde luba OÜ-le Tempore Laheküla Lahe alajaama fiidri F2 pingekvaliteedi parandamiseks vastavalt Eesti Energia Võrguühendus AS poolt koostatud tööprojektile nr IS0547.

Kooskõlastati Linnuse k Rannamäe suurkaevu asukoht.

Kinnitati lihtanke „Muhu ja Ida-Saaremaa sotsiaalkeskuse ehitusjuhtimine (k.a projekteerimine) ja ehitamise omanikujärelevalve" edukaks pakkumuseks OÜ Ösel Consulting poolt esitatud pakkumus maksusega 7 950,00 eurot (ilma käibemaksuta), kui vastavaks tunnustatud ning Hankedokumentide Pakkumuse koostamise juhistes (p 23.2) ja Hanketeates (p IV.2.1.) esitatud pakkumuste hindamise kriteeriumi – hind – alusel kõige madalama maksusega pakkumus.

Vt www.muhu.ee - Dokumendid - Dokumendiregister

Juubeliaasta läks, teine tuleb

Muhu Muuseum tähistas sellel aastal kolme tähtpäeva – 18. veebruaril oli Juhan Smuuli 90. sünniaastapäev, 2. märtsil täitus 480 aastat Vabaduskirja kirjapanemisest ja 200 aastat tagasi, kui Napoleon Moskvas käis, pandi Toomal püsti vana ait.

Esimese auks oli kontsert Muhu Põhikoolis ja kokkusaamine Koguvas. Kuressaares korraldati Juhani-teemaline mälumäng, mille võitsid Muhu lapsed.

Üleilmset Schmuulide ja Koguva rahva kokkutulekut aitas muuseum ka läbi viia. Kena kahepäevane praasnik oli, isegi vabaduskirja originaali sai näha. Kes pole veel Schmuulide uhket lippu näinud, tulge Koguvasse vaatama – lehvib Vanatoal ja külaplatsil lipuvardas.

Vana aida sünnipäeva tähistasime Suvesimmanil.

Järgmisel aastal täitub meie muuseumil 40 aastat tegutsemist. Selle äramärgimiseks on plaanis trükkida üks õhemat sorti kuid sisukas raamat ja pidada 18. mail seminar muuseumi ajaloo. Lisaks vähemalt 20 kultuurilist ja pedagoogilist sündmust aasta jooksul, üle selle näitused.

Sellel aastal korraldasime või aitasime läbi viia 46 „sõud“ ja pedagoogilist asja ning näitasime 21 näitust 26 korral nii muuseumis kui

Lipu pühitsemine.

mujal Muhus ja Orissaares. Lisaks kohendasime püsinäitust. Ma arvan, et seda pole vähe. Rahvarohkeim kontsert oli Suvesimman 28. juulil, kus esinesid peaaegu kõik Muhu taidlusrühmad – 162 pealtvaatajat ja 86 esinejat.

Ehitus-remonti sai ka tehtud. Talvine tuuleke murdis Andruse veski tiivad ja võlliotsa. Nüüd on veskil uued jupid. Tooma talu küünis on nüüd tänu Kehtele reheapsumasinal ja regedel kena põrand ja lagi ning kõik nad said ka hirmsat koitõrjehaisu tunda. Koguva parkimisplatsis valitseb nüüd mõneks ajaks Koguva külaselts. Muuseum tegi koos nendega ka mitu praavitamist – majakeste värvimine, kiviaia parandus, uus külaplaan, lauad-pingid, veepump

jms. Eemu veski saime ka suvel meie vallale ja muuseumil on nüüd võimalus seda säilitada ning majandada.

Turriste käis meil umbes 14 000 inimest. See on natuke vähem kui eelmisel aastal, aga see-eest saime oma rahaplaani juba septembris-oktoobris täis ning tuli juurde ka veel.

Pea ütlema, et meie suvistel klienteendajatel ja güididel ning majandusmeestel polnud väga vigagi. Reisifirmadel tekkisid oma lemmikiidid, nii saksa- kui „läti-keelsed“. Tänu nende heale meelituskunstile sai külastajaid muuseumi värava vahelt kenasti sisse. Aitäh hea töö eest Lilja Heapost, Rutt Veskimeister, Sindy Saarkoppel, Jüri Ling, Matti Tamm, Eda Maripuu, Liia Ots, Mai Meriste, Lembitu Valdmets, Eva-Mai Maripuu!

Muuseum sai sellel aastal jälle väärtuslikku „nodi“ juurde. Täna muuseumile annetajaid: Lilja Heapost, Anu Kabur, Leida Kirst, Inna Ligi, Lauri Kreen, perekond Kään, Raido Liitmäe, Mai Meriste, Mari-Liis Pehme, Anu Pink, Ilmar Põldema, Külli Roos, Maris Rosenthal, Elve Saartok, Helve Saksakulm, Rein Saksakulm, Tõnis Saksakulm, Alviine Schmuul, Silja Suu, Urmas Viik, Eda Väli ja Jaan Väli, Marika Rauk, Tarmo Jõelet, Muhu Noortekeskus.

Abi eest erinevate sündmuste läbiviimisel ja vabatahtliku töö eest tänan Külli Ausmeelt, Alliki Oidekivi, Ago Rullingot, Kadri Tüüri, Erika Pints, Heiske Tuult, Tarmo Jõelet, Mikk Valka, Keido Keinastit ja teisi Muhu Põhikooli ja Orissaare Gümnaasiumi õpilasi ning õpetajaid.

Täna inimesi, kes on oma teadmisi muuseumiga jaganud: Juta Naaber, Herbert Oidekivi, Aino Puu, Helju Vaher, Elve Saartok, Heino Rääm, Ago Rullingo, Anne Leesla. Suur tänu ka digitalgutel osalenud muhulastele Janika Elde-meel, Enda Juht, Triinu Kipper, Leane Morits, Martin Mölder, Talvi Sarapu, Inna Sooäär, Irena Tarvis, Tõnu Tikerpalu, kelle abiga sai kindlaks tehtud mitmel fotol olnud kohad.

Eriline tänu Ilmar Põldemaale tema järjekindla töö eest sündmuste jäädvustamisel ja meile riivli valmistamise eest!

Tulge siis talvel ja kevadel ka meid Koguvasse vaatama! Muhu sissekirjutustega inimestele on see besplaato!

Meelis Mereäär

Muhu Muuseumi juhataja
kohusetäitja

Kultuur kutsub!

Muhus on kunsti ja kesk-konnaga tegelev mtü MUHU InSEA. LOOVUSPESA - hoone, mis mtü-le kuulub, on kindlasti suupärasema nimega.

Meie MTÜ-sse kuuluvad: stuudiokeraamik ja praktik-koolitaja Marget Tafel, pedagoog ja disainer Katrin Vaher, vene keele õpetaja ja eripedagoog Inga Paaskivi ning ruumi-, maastiku- ja aiakujundaja Sulev Vahtra. Igapähe on mitu haridust ja huviala.

Oma maja Lõetsas Jüri-Jaanil - Loovuspesa - valmis 2010. a detsembris Leader-projekti rahadega. Mitme kokkusattumuse kaudu hakkasime samal ajal osalema Soome-Rootsi-Muhu ühises NORDPLUS-projektis „Elav Öppiv Küla“, mida rahastab Põhjamaade Nõukogu. Saime toetuse Loovuspesa rakendamiseks ja tegevuste arendamiseks Muhus ja Ida-Saaremaal. Meie Loovuspesa pakub võimalust tegeleda keramikaga, materjalidisaini, aia- ja maastikukujunduse, eesti keele õppe ja kohaliku looduskeskkonna uurimisega. Kõiki neid tegevusi seob üks mõiste – kultuur.

Kultuur kutsub – Muhusse!

Nii ta on! Esimesel projekti-aastal on meid külastanud partnerid Soomest ja Rootsist. Loetletud võimalusi on kasutanud suvekülalised, nende hulgas üks portugallanna, Brüsselis elavad eesti lapsed, Kuressaare koolilapsed ja Muhu Noortekeskuse suvelaager. Keraamikaprojektidest on osa saanud noored Leisist, Tormimäelt ja Orissaarest. Rakupõletusi puukütta-ahjus on teinud Öpiringi projektiga liitunud muhulased ja orissaarlased. Avatud Ateljeede üritusel külastas meid 13 inimest lähikonnast. Kindlasti on oluliseks tõmbenumbriks 7-tuule aed, kuhu on jõudnud külalisi üle Eesti ja naaberriikidest lausa busside kaupa.

Selle suve lõpus oli Loovuspesas koolitus kogu Eestist Muhusse saanud kunstiope-tajatele. On olnud foto- ja videokoolitused juhendajatega Soomest.

Selleks, et ennast paremini kohalikele huvilistele tutvustada ja argielu rikastavaid tegevusi pakkuda, tuleb muidugi reklaami teha – oleme nähtavad interneti-keskkonnas aadressidel muhuinsea.blogspot.com ja www.learningvillagenord.org.

Järg lk 5.

Meelis lipu ja vabaduskirjaga.

Armsad Muhu Katariina koguduse liikmed!

Vana aasta hakkab jääma seljataha. Sel puhul on kohane teha väike tagasivaade lõppenule. Õigupoolest tervele nelja-aastasele perioodile Muhu koguduse elus, mis nüüd ümber saamas on. Soovime siinkohal tänada kõiki koguduseliikmeid ning meie sõpru, kes palve, hea sõna, rahalise annetuse või tööga on meie Muhu Katariina koguduse elus abiks olnud. Iga toe eest oleme tänulikud ning hindame seda.

Möödunud nelja aastaga on palju juhtunud: vahetunud on koguduseõpetaja, välja on töötatud uus arengukava, kirikus on tehtud mitmesuguseid remonditöid. Suviti on päevasel ajal olnud avatud kirikuhoone, mida on saanud külastada kümned tuhanded turistid nii Eestist kui palju kaugemalt. On toimunud hulk kontserte väga mitmele muusikalisele maitsele. Loomulikult toimuvad igapäevapäevased teenistused, palvetunnid hooldekodus ning pühapäevakool. Sinna on jätkuvalt oodatud kõik huvilised.

Koguduse läkitusel on peetud

hulk ametitalitusi nagu matused, ristimised, leeritamised ja laulutused. Soovijatele on jagatud kodust armulauda.

Ülemöödunud aastal sai lõplikult välja töötatud koguduse arengukava. See näeb ette väga mitmesuguseid asju ning annab meie edenemisele suuna. Rõõmuvast on, et arengule uut hoogu ning tuge on uuel valimisperioodil lubanud tulla andma mitmed noored ja aktiivsed inimesed. Nimelt valitakse selle aasta lõpul või tuleva aasta algul luterlikes kogudustes üle Eesti järgmiseks neljaks aastaks uued juhtorganid. Muhus on nendeks 7-liikmeline koguduse nõukogu ning 3-liikmeline juhatus. Mõlemad on koguduseõpetajale abiks majandusküsimuste lahendamisel ja korras pidamisel. Muhu Katariina koguduse nõukogu otsustas koguduse nimepäeval 25. novembril, et täiskogu koosolek ning uute juhtorganite valimised viiakse läbi pühapäeval, **30. detsembril** peale jumalateenistust ehk **kell 12:30**.

Nendeks valimisteks saavad koguduse nõukogu kandidaate üles

seada kõik koguduse liikmed, kes on sel aastal käinud armulaual ning tasunud oma liikmeannetuse. Kandidaat seatakse üles vastava kirjaga, millele on alla kirjutatud 5-10 eelpoolmainitud koguduseliiget.

30. detsembril ootame hea meelelega valima kõiki koguduse täiskogu liikmeid. Kes need on? Kirikuseadustiku paragrahv 203 ütleb järgmist: „Koguduse juhtimisorgani või ametiisiku valimistel saab osaleda vähemalt 18-aastane leeritatud koguduseliige, kes samas või mõnes teises EELK koguduses on eelmisel või jooksva kalendriaastal käinud armulaual ning teinud liikmeannetuse.“

Koguduse liikmeannetuse saab tasuda sularahas Muhu Katariina koguduse liikme Heiske Tuule kätte, kes töötab vallamajas, samuti pangalaadega EELK Muhu Katariina koguduse arvele nr 1120123840 (Swedbank). Liikmeannetuse suurus on olnud inimeseti väga erinev alates paarikümnest eurost kuni sadade eurodeni. Kindlasti näitab elu seda, et kirikule antud raha antakse inimesele mingil

muul moel tagasi ning taevaskellelegi võlgu ei jää. Seega julgustan ikka inimesi toetama nii kirikut kui kõiki teisi abivajajaid, keda vahel elus kohtame. Seda nii nõu kui jõuga.

Kes soovib koguduse elu valimiste kaudu sõna sekka öelda, kuid pole saanud senini mahti teha annetust või käia armulaual, saab seda teha ka valimiste päeval, 30. detsembril toimival jumalateenistusel, mis algab kell 11:00. Sel päeval peaks täiskogule tulija arvestama järgmise ajakuluga: jumalateenistus kestab umbes poolteist tundi ning valimised umbes tund aega. Kindlasti on Muhu koguduse käekäik piisavalt oluline asi kogu valla jaoks, mille nimel julgustan iga koguduseliiget see aeg võtta ning kohale tulla.

Täna veelkord kõiki kogudusele osutatud abi, toetuse ning julgustavate sõnade eest ning soovin head alanud adventiaega!

Aare Luup,

Muhu koguduse õpetaja

Kõne Reformierakonna sünnipäevameeleavaldusel Tartus Raekoja platsil

Tere ja suur tänu kõigile inimestele, kes pole pidanud paljaks täna siia koguneda. Mina olen siin ilmselt eeskätt näidisedena naisterahvast*, kes kõnelema mõistab. Tahan ütelda mõne päris lihtsa asja.

Ma olen mures selle pärast, et sisulised arutelud riigivõimu esindajate ja riigi kodanike vahel on asendunud PR-i ja poliititehnoloogiliste trikkidega. Ma olen mures selle pärast, et riigi-isad ei näe ega kuule reaalseid inimesi statistika ja riigieelarve numbrite taga.

Päris mitmete professionaalsete poliitikute sõnavõttudest on jäänud kõlama suhtumine „tehke endale ise partei, siis me võib-olla hakkame teiega rääkima“. Kas tõesti parteilasel kõlbas rääkida ainult parteilasega? Kas riigi arengut puudutavaid otsuseid võivad teha ainult parteilased?

Isegi Kohviveski tuntud filmist „Siin me oleme“ teatas kõigepealt,

et „Me oleme Tallinnast ja me maksame!“, aga tegi linatseose vältel läbi sisemise arengu ning jõudis järeldusele, et ka need, kes ei ole Tallinnast, on „ikkagi inimesed!“ Samamoodi – ka need, kes ei ole parteidest, on ikkagi inimesed.

Näiteks - kohalikes omavalitsustes ei ole valimisliidud näidanud end sugugi vähem kompetentsete või vähem vastutustundlike ühendustena kui parteid. Väga paljud mittetulundusühingud on aastaid teinud pingutusi, et neid võetaks vääriliste partneritena mingi kitsama valdkonna, näiteks looduskaitse korraldamisel. Tulemustega võrreldes on need pingutused sageli olnud ebaproportsionaalselt suured.

Selle seletamiseks sobib hästi Eik Hermann ja Aare Pilve loodud väljend „kurt ajastu“: kodanikel on vabadus rääkida, aga kusagil ei ole kirjas võimu esindajate poolset kohustust neid kuulda võtta. Tundub, et see töötab ka teist pidi: poliitikud ja politiseeritud ametnikud räägivad otseki eeldades, et ega neid keegi kuula nagunii.

Tegelikult see veel päris nii ei ole. Head poliitikud, palun pidage

mees, et kui te räägite, siis te ei räägi mitte seinale või kaamerasse, vaid te räägite inimestele – nägude ja nimedega, sellistele, nagu meie siin. Me vaatame teid ja me kuuleme teid. Me saame aru, mida te räägite ja me sooviksime, et see protsess toimuks ka teistpidi – palun vaadake, palun kuulake, palun räägime üksteisega ja võtame üksteist ka kuulda. Me kõik oleme inimesed. Keegi ei ole seda rohkem või vähem kui keegi teine, isegi poliitikud mitte.

Küsimus ei ole erakonnas või maailmavaates. Küsimus on üha

Päevakajaline venmalväärss

Lilledest kasvavad lilled.

Märkidest tekib märk.

Viha kasvatab viha.

Oma ligi on särk.

Segadus sünnitab segadust.

Korrrast saab kõvem kord.

Tõeliselt vabased vaime

taevas ehk näeme kord.

Kadri

enam maad võtvas tagatoapõhises parteidistsipliinis, mis välistab igasuguse sisulise kommunikatsiooni „koopast“ väljapool. Kommunikatsioonitõrkega ühiskonnad aga lagunevad väga kiiresti. Kahtlemata on neid protsesse seni vaikides pealt vaadanud kodanikud samuti olukorra süvenemisse oma panuse andnud. Muutusi algatada ei ole aga kunagi hilja.

Kuidas siis edasi minna, kui me oleme probleemi sõnastanud ja kokku leppinud, et tegu on meie ühise probleemiga? Siis tuleb teda ka ühiselt lahendada. Omavahel näost näkku kohtuda, vaielda, arutada, hoolimata sellest, kes missugusel ühiskondlikul õrral parasjagu kükitab.

Jah, arutamine võtab otsustusprotsesside tempot alla. Aga kuhu meil tegelikult kiiret on? Kui me tahame loota, et meie riik kestab pisut kauem kui eelmine kord, siis tuleb meil kõigil ühiselt mõelda, kuidas seda korraldada. Sest teisi inimesi ja teist riiki meil pole.

Kadri Tüür

* Allmärkusena olgu öeldud, et väga raske oli leida meisterahvastest arvamusavaldajate kõrvale kedagi naisterahvast avalikult kõnelema.

Jõulud me ümber ja meis endis

Algus lk 1.

Senta Room on selle suure pere keskel elanud juba pisut üle poole sajandi. Ja ometi on jõulud ikka rohkem see aeg, kui tahame olla oma lähedastega. Alustagem algusest.

Senta: Olen endast rääkimisel pisut tõrjuv olnud, eks ma olen pisut kinnine. Kunagi saatis üks õpetaja mingi pahareti minu juurde. – “Sa ei oska ju riielda...” Selline lugu.

Anu: Räägime siis jõuludest.

S: Jah, eks ole nii õpetajana kui lapsena neid peetud. Vene valitsus tuli küll Eestisse, aga Eesti oli oma kultuuriga harjunud ja jõulusid ikka tähistati. Linnas ehk tuli vargsi pidada, kuid meie saarel küll näpuga ei näidatud. Asutusi siiski kontrolliti. Juhtus nii, et viiendas klassis pidin jõulu esimese püha õhtul koju minema, eks mul oli oma põhjus ka, aga rääkisin vähe ja direktor arvas, et läksin jõulude pärast. Sain käskkirja, ja ega ma sellest õigest kojuminemise põhjustest rääkinudki.

Täiskasvanud inimesed pidasid jõulusid ikka tõsiselt, mehed käisid perest peresse, mängisid kaarte, rüüpasid õlut (suuri joodikuid ei mäletagi), viskasid nalja, magasid põhkus ja läksid jälle edasi. Naljategemist oli palju, aasiti üksteist, aga pahatahtlikkus puudus.

Piiril õpetajana töötades – ega Hilda Rand (direktor) ei olnud ka nii karm. Pidasime nääre pikkade laudade taga, isegi põhud olid ühes klassis maas, seal hullati ja mängiti mängu. Tänase olme ja puhtuse juures tuleb meelde, et ajasid ikka sodi maha küll. Põhuga koos tulid ka aganad...

Koolides ja asutustes peetakse jõulupidusid, aga minu meelest on jõulud ikka kodused pühad.

A: Tuletad ehk meelde mõnda toredat nääri- või jõuluvana koolis?

S: Kooli jõuluvana saamine on

Muhu kooli jõuluterivituse joonistas Kristiina Veski-meister.

ikka olnud päris keeruline. Pigem keeldutakse või ei oska õigete inimeste poole pöörduda. Ja nii tuli mul endal jõuluvana kuub selga panna, sibulõunad pöske ja isegi üks õpetaja ei tundnud ära, kes sel aastal algklassidele jõuluvana oli. Kuid ühel aastal oli koguni üheksa jõuluvana. Päris lustlik oli.

A: Mida sa mäletad oma lapsepõlve jõuludest?

S: Me käisime jõululaupa kindlasti kirikus. Meie pere oli luteri usku, aga enamasti käisime Rinsi kirikus. Mäletan ikka, et lumi oli maas ja hobusega oli uhke hämaras sõita. Vanasti ju üldse ei tehtud laupäeva õhtul peale kella kuut enam tööd ega loomulikult ka pühapäeval mitte. Mulle meeldis see komme. Sellest peeti kindlasti kinni ka jõulude ajal. Kõige rohkem ehk pühiti luuaga pärast heina toomist tee puhtaks, kodutänav pidi ikka puhas olema. Pärast seda olid kõik kodused ja tubased. Pühapäevad mulle ei meeldinud – siis tehti lõunauinakut, aga mina päeval magada ei tahtnud.

A: Kas küünlad tegite ise?

S: Küünlad tegime kodu lambarasvast. Lambad said ju sügisel priipärast süüa, olid rasvased. Minu ema oskas rohkem käsitööd kui ehk ümberkaudsed, ja tema tegi

ka ise küünlad. See päris tavaline ei olnud. Küünlajalad keerati traadist ja otstes olid käbid, mis ära värviti, olid nagu jõulueheteks. Ma ei mäleta piparkooke, komme ega õunu jõulupuu otsas, ikka ehteid. Kuusk toodi jõuluks tuppa, mõni tõi ka kadaka. Aga siin korteris elades ma ei raatsi kuuske võtta, mulle meeldib käbidega oks vaasis. Mõnikord on päkapikk toonud kuuse ukse taha, eks ta teadnud, et mulle meeldib pisut sentimentaalsed ja jõulukuusk loob sellise meeolu.

A: Kas sinu jõulud on alati möödunud lähedaste inimeste keskel? Sa oled ju palju reisinud ja näinud jõulusid ka mujal?

S: Olen käinud ringi erinevates maades. Jõulud ja aastavahetus on igal pool natuke müstiline, olen lugenud erinevate kommete kohta ehk rohkem kui ise näinud. Soomlased peavad pikku-joulusid, ka Rootsis olen olnud – nende ettevalmistused on pikemad ja põhjalikumad kui meil. Taanis oli juba novembri alguses jõulumelu käimas.

Eks see ole talvel üks tähtis päev. Valgus saab võidu pimeduse üle – hakkavad ju päevad kukesammu võrra pikemaks minema. Pühade-meeleolu lisab kindlasti lumevalgus ja teadmine, et varsti on kevad.

Oleme jõululaupäeviti käinud tuttavate ja sugulaste juures, ise sätin kõik enne lõunat korda, siis surnuaed, kirik... Lauale käib keedulihha, kartul, kapsas, porgand, kaalikas – nagu laupa õhta ikka.

A: Millised on sinu jõulusoovid?

S: Soovin rahu ja vaikust, see meeldib mulle. Lumi ja kuuvalgus võiksid olla. Ning et inimestes oleks headust, mida omavahel jagada – et nad suudaksid seda jagada. Elu on küllalt keeruline, aga aasta lõpus võiks proovida mured ära unustada ja tunda rõõmu selle üle, mis on ära tehtud.

Senta Roomiga ajas skaibi teel juttu Anu Pallas

Hellamaa tegemisi

6. detsembril toimus Hellamaa külakeskuses Kõlavöö valmistamise õpituba, õpetas Mai Meriste. **Keeduseklubi** alustab uut hooaega teisipäeval, **11. detsembril kell 18**. Valmistame koos mahlaseid kotlette ja piparkoogitainast. Võta kaasa ka oma piparkoogi retseptid ja vahetame muljeid. Osalustasu 2 eurot. Info 5163773 või 4500006, Tiina.

Hellamaa raamatukogu pidas 125. sünnipäeva, millest võib lähemalt lugeda 23. novembri Meie Maast.

Kultuur kutsub!

Algus lk 3.

Ees on veel pea aasta tegemisi NORDPLUSi toel. Siin on meie edasised plaanid:

Ida-Saaremaa õpilaste rakukeeramika **näitus** Orissaare Pritsukas 2012. a november-detsember.

„**Jõulukess**“ Loovuspesas Lõetsa Jüri-Jaanil - valmistada saab ise kingitusi või osta. Galeriimüük!

Tuhaglasuurid: head, odavad ja ilusad. Koostöös keeramik Leo Rohliniga 2013. aasta talvel.

20 aastat Muhu rakut. 2013. aasta kevad.

Rakuahju juubeli tähistamine, uue ahju ehitamine.

Esemete kujundamine ja ettepoletus talvel.

Munapähad kõikides materjalides - koostööprojekt Orissaare Käsitöökeskusega.

Koostöö pensionäride ühendustega Muhus ja Orissaares.

OULU. Savitööd teise maa kultuuriruumi + seminar, juunikuu 2. nädal, 2013.

Osavõtt Muhu valla laatadest.

Ooperikohvik Saaremaa ooperipäevade ajal (juba traditsiooniline üritus).

Projekti lõpetamine, august 2013.

Ootame loomingulisi muhulasi osalema kõikides Loovuspesa ettevõtmistes!

Lõetsa Loovuspesa pererahvas:

Inga, Katrin, Marget ja Sulev.

Elektrilepingud

Kliendid, kes ei valinud 10. detsembriks elektrimüüjat, ostavad jaanuaris üldteenust. Elektrilevi on oma võrgupiirkonnas nimetanud üldteenuse müüjaks Eesti Energia. Üldteenust on võimalik vahetada elektrimüüja paketi vastu igal kuul.

Päkapikupere adventiaega avamas.

Vanu pilta Muhust

Hellamaa Maanaiste Selts asutati 1932. aastal ja olevat olnud kõige aktiivsem selts Saare maakonnas. Seltsi asutajatena on nimetatud M. Tiidermanni, L. Valdofi ja Raissa Jausi. Tiidermann oli Hellamaal poodnik ja pärit Pärnumaalt, aga kes oli tema proua? Kust perest võisid olla L. Valdof ja Raissa Jaus? Selts korraldas muuhulgas ka käsitöökursusi. Muuseumis on pilt 1933. aastal seltsi käsitöökursustest osavõtjatest. Muuseum oleks tänulik, kui saaks teada, kes selle pildi peal on. Ehk on kellelgi kodus veel fotosid või dokumente, mis on selle seltsi tegevusega seotud? Teisel fotol on pilt käsitöönäitusest, aga nagu lugeda võib, nimetatakse seda naiskodukaitse näituseks. Kas kellelgi on pildil olevaid esemeid veel kodus alles või oskab öelda, kus peres selliseid näha võis?

Eda Maripuu

Paar lugemisviidet

Muhu koolilaste saavutustest on kirjutatud 17. novembri Saarte Häältes (tekstideni pääseb ka Muhu kodulehelt). Nimelt kajastavad 5. klassi õpilased oma võistlustulemust "Suvised rännakud" - arenguauhind keskmises vanuseastmes, millega seoses käidi ka rahvusraamatukogus.

Vello Tikerpalu toob lugejani tublide kabetajate ja maletajate tulemusi Eesti mõttespordiliidu korraldatud internetipõhiselt laumänguvõistlusest.

Tarbijakaitseameti pühade-eelne meeldetuletus

Ees ootav pühadeaeg suurendab inimeste kulutusi, mida osa püüab katta laenurahaga. Tarbijakaitseamet annab nõu, mida krediitolepingute sõlmimisel tähele panna.

- Mõtle põhjalikult läbi, kas ost, mille jaoks laenu raha vajad, on ikka hädavajalik ja kas krediitkaardi kasutamine, järelmaksu või laenu võtmine on ostu finantseerimiseks kõige mõistlikum. Ehk kannatab oodata, et raha ostu jaoks aegamööda kõrvale panna.

- Kui oled otsustanud laenu raha kasutamise kasuks, võiksid kaaluda

erinevate krediidiandjate pakkumisi (võta enne otsuse tegemist pakkumine 2-3 erinevalt firmalt).

Tingimuste võrdlemiseks küsi koos pakkumisega tarbijakrediidi teabelehte, kus peab kirjas olema laenusumma suurus, aastane intressimäär, krediidi kulukuse määr, kuumakse suurus, viivised, kõikvõimalikud muud võlgnevusega lisanduvad tasud, lepingust taganemise võimalused.

Krediidiandja peab sulle soovi korral andma ka lepinguprojekti koopia, et saaksid sellega enne all-

kirjastamist tutvuda. Pärast lepingu sõlmimist on sul taganemiseks aega 14 päeva. Kui taganed lepingust 14 päeva jooksul, ei pea sa krediidiandjale esitama põhjendusi, kuid oled kohustatud tasuma intressi perioodi eest, mil sa krediiti kasutasid. Kui soovid raha lepingus ettenähtud ajast varem tagasi maksta, pead arvestama leppetrahvi maksimisega.

Rohkem infot: laenatargalt.ee ja tarbijakaitseamet.ee/raha. Tarbijakaitseameti nõustamistelefonid 1330 / 6 201 707.

Maamaksust 2013. aastal

Alates 1. jaanuarist jõustub maamaksuseaduse muudatus, millega on maamaksust vabastatud need maaomanikud, kelle omandis on elamumaa või kelle maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksusel on õuemaal kõlvik. Maksuvabastuse tingimuseks on, et omanik elab rahvastikuregistri andmetel temale kuuluval katastriüksusel ning sellel asuvad hooned. Maksuvabastuse ulatuseks hajaasustuses, nagu Muhu ongi, on maatulundusmaa õuemaal kõlviku ja elamumaa sihtotstarbe puhul kuni 2,0 ha. See aga ei tähenda, et kui omanikule kuuluva katastriüksuse suurus on näiteks 2,5 ha, et ta automaatselt saab maksuvabastuse 2 ha eest. Maatulundusmaa koosneb kõlvikutest ning kui sealhulgas on õuemaad 0,2 ha (näiteks), siis soodustuse saabki vaid selle 0,2 ha eest. Elamumaa sihtotstarbe puhul, võttes aluseks sama näite, saab soodustuse 2 ha eest. Teine erinevus, mis kõiki huvitab, on see, et maaomanikud ei pea esitama vallavalitsusele avaldust maamaksusoodustuse saamiseks. Teisi täiendavaid soodustusi Muhu vallal plaanis kehtestada ei ole ning maamaksunäärased ei suurenda.

Kõigile maamaksu puudutavatele küsimustele, mis on valla pädevuses, olen nõus alati vastama. Minu kontaktid: 4545 602; 4548 984 (esmaspäeviti) ning e-post maa@muhu.ee

Margus Pikkor
maa ja planeeringu nõunik

Millal algab suuremahuline dokumentide (ID-kaartide ja Eesti kodanike passide) väljavahetamine?

Suuremahuline dokumentide väljavahetamine algas juba selle aasta alguses. Eestis aeguvad sellel aastal ligi pool miljonit passi ja ID-kaarti. Taotluste arvu tõus jätkub samuti järgnevatel aastatel. See on paratamatu, kuna inimeste dokumenteerimine käib Eestis lainetena. 90-ndate aastate alguses anti suurele osale elanikkonnast välja kümneaastase kehtivusajaga passid ning sama tehti 2000-ndate aastate alguses. 2007. aastast hakati väljastama viieaastase kehtivusajaga dokumente.

Seega aeguvad 2012. aastal esimesed 10-aastase tähtajajaga 2007. aastal väljastatud 5-aastase tähtajaga dokumendid.

Selle tõttu mitmekordistub lähiaastatel klientide arv nii Kuresaare teeninduses kui ka kõikides kodakondsus- ja migratsioonibüroode teenindustes. Pikenevad ootejärjekorrad ja ka dokumentide kättesaamise aeg.

Riigipiiri ületamiseks vajavad dokumenti ka lapsed. Reisidokumentide puudumise tõttu jääb paljudel riigipiiri ületamata.

Ootama ei pea vana dokumendi aegumiseni. Uut dokumenti saab taotleda ka enne vana dokumendi kehtivusaja lõppu.

Palume teil kontrollida nii enda kui oma pereliikmete dokumentide kehtivust ning esitada aegsasti taotlus dokumendi saamiseks.

TEADE

Kodakondsus- ja migratsioonibüroo Kuresaare teenindus võtab vastu taotlusi ID-kaardi ja passi taotlemiseks Muhu kolmapäeval, 16. jaanuaril 2013. a kell 12.00-13.00 maasakonna ruumides lasteaia majas.

Dokumendi fotosid (hind 5 eurot) ja riigilõivu saab tasuda kohapeal. Tööealistel keskmise, raske ja sügava puudega isikutel palun kaasa võtta kehtivat puuet tõendav dokument. Vajalik eelregistreerimine 10. jaanuariks Muhu vallavalitsuse kantseleis telefonil 454 8982.

Üleskutse

Eesti biograafiliste teatmeteoste koostajate loometöö väärtustamiseks

Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde on loodud Eesti biograafika stipendiumi allfond.

Stipendiumi väljaandmise õiguse annab 10 000 euro suurune põhikapital, mis võimaldaks tulevikus iga kolme aasta järel kogunevast intressist maksta 500 euro suurust ühekordset stipendiumi. Praegu täidab stipendiumi aset Eesti biograafika preemia, mida on eürrii koosseisus Rutt Hinrikus, Ain Kaalep ja Peeter Olesk määranud juba kokku seitsmel korral.

Annetust näiteks ühe euro või mõne muu sobiva summaga on võimalik teha korjanduslehele või Eesti Rahvuskultuuri Fondi kontole 221001101347, selgitusse "Eesti biograafika stipendium".

Senise, rohkem kui 650 annetajaga korjanduse ilmestamiseks olgu toodud neli kuupäeva ja rahasummat: 1074,09 eurot 18.2.2011, 2324,69 eurot 1.12.2011, 5151,00 eurot 1.5.2012 ja 7476,92 eurot 1.12.2012!

Aldo Kals

Eesti Rahvuskultuuri Fondi biograafika stipendiumi halduskogu liige

Lume lükkajad Muhu vallas 2012-2013

Firma, kellega leping	Lume lükkaja Juhataja * *	Lükkaja / juhataja telefon	Piirkond
Muhu Varahaldus OÜ	Erkki Noor** Marko Oidekivi Gert Udumäe	509 7679 5300 2520 5396 7858	Koguva, Rootsivere, Igaküla, Rinsi, Päelda, Paenase, Külasema, Põitse, Tamse, Mõisaküla, Pallasmaa, Nõmmküla, Rannaküla, Rebaski, Kallaste, Tupenurme, Kapi, Liiva tankla, Liiva puhastusseade*
FIE Aarne Jõgi	Aarne Jõgi** Lembit Naaber Ain Targem	511 4782 5199 6612 5340 9498	Pädaste, Simiste, Raegma, Rässa, Oina, Võiküla, Tusti, Lehtmetsa, Pärase, Hellamaa, Võlla, Mõega
Horesto OÜ	Raul Pregel**	525 3497	Kuivastu küla (Kuivastu sadamas lükkab Saarte Liinid OÜ)
Collester OÜ	Paavo Aavik**	506 7502	Soonda, Mäla, Targa, Kantsi, Liiva kaupluse parkla, spordihalli/kooli ümbruse kõnniteed
Kehte OÜ	Indrek Vapper Kulder Traumann**	529 1887 506 6906	Piiri, Vanamõisa, Ridasi, Leeskopa, Nurme, Aljava, Suuremõisa, Laheküla, Linnuse, Nautse
Jaaguato OÜ	Mati Valk**	5346 5977	Levalõpme, Lepiku, Viiraküla, Liiva, Rinsi kalmistu*, Sepamäe kalmistu*, lasteaia sisesed kõnniteed
FIE Priit Saartok	Priit Saartok**	501 7029	Lõetsa, Lalli, Raugi, Vahtraste

Juhataja, kellega leping**, Tellimisel*, Operatiivsem info www.muhu.ee

Ostame:

Parima hinnaga raieõigusi
Metsamaad Ahendas ja mujal
Muhus, ka läbiraiutud kinnistuid
Metsamaterjali

Müüme:

Kuiva küttepuid pikkusega 0,3 -
3 meetrit.

Killustikku erinevad fraktsioonid,
kruusa, liiva ja sõelutud mulda

Puhastame kraavid, teeääred ja
põllud võsast.

Kellel soov enne sügistormide
tulekut ohtlikuks muutunud puid või
oksi saagida, siis andke teada.

Info: 50 97 679 või
erkki.noor@bmw.ee
www.muhvarahaldus.ee

- Puude saagimine-lõhkumine,
- ehitus- ja remonttööd,
- muud abitööd.

Tel: 53 502787.

Müüa 2 vanemat **arvutikomplekti**, töökorras.

Hind kokku 20 eurot, eraldi
ostes 13 ja 15 eurot.

Asuvad Muhus.

Tel.: 53 502 787,

arkaadi.eldoraado@gmail.com

Pakume puulõhkumisteenust
halumasinaga ja müüme
küttepuid. Kontakttelefon 5340
8138 Rein

Pereisa otsib tööd Muhus või
Ida-Saaremaal (nt metsatööl
või ehituse abitöödel). Olemas
ka veoautojuhi load ja kutse-
tunnistus, algteadmised arvuti-
kasutuses. Kui leiad, et vajad
minusugust tööjõudu, helista 53
400438.

22. detsember kell 17.00

Muhu Katariina kirikus
kammerkoor EYSYSLA **jõulukontsert**

„Hodie Christus natus est“ - „Täna on sündinud Jeesuslaps!“

Kontsert on **tasuta**.

Kirikuteated**EELK Muhu kogudus**

Teenistused Muhu Katariina
kirikus **igal pühapäeval kell 11.**

24. detsember kl 18 jõulu-
teenistus.

25. detsember kl 11 esimese
jõulupüha sõnajumalateenis-
tus.

30. detsember kl 11 missa.
Kell 12 kirikus koguduse täis-
kogu koosolek ning koguduse
juhtorganite valimised.

Koguduseõpetaja Aare Luup,
tel 56 903 327; muhu@eelk.ee

EAÕK**Rinsi**

24. detsember kl 11 Kristuse
sünnimise püha teenistus, laste
jõulupidu; jõululaupäev

5. jaanuar kl 10 Issanda
ristimise püha jumalik liturgia,
suur veepühitsemine; jordanipüha

Hellamaa

24. detsember kl 14 Kristuse
sünnimise püha teenistus, laste
jõulupidu; jõululaupäev

5. jaanuar kl 14 suur veepü-
hitsemine; jordanipüha

Liiva hooldekodu

24. detsember kl 13 Kristuse
sünnimise püha teenistus;
jõululaupäev

5. jaanuar kl 13 palvus ja
hoone õnnistamine püha vee-
ga; jordanipüha

Rahulikku pühadeootust!

Ülempreester Andreas Pöld
tel. 45 33 743, mob. 56 606 703
e-post andreas@eoc.ee

Näärikuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Hildegard Tüür 92 (10.1)
Linda Saaremäel 91 (21.1)
Armilda Kiik 89 (1.1)
Leonhard Pajust 88 (17.1)
Ermi Nõu 86 (2.1)
Adele Vaga 86 (24.1)
Aino Tuul 85 (23.1)
Maimu Äkke 84 (14.1)
Õie Rääim 84 (29.1)
Eduard Vapper 83 (25.1)
Bruno Kollo 83 (30.1)
Amalie Maripuu 82 (20.1)
Lembit Uiibo 82 (24.1)
Helga Tammik 82 (28.1)
Leida Mägi 81 (20.1)

Endel Veskimeister 81
(22.1)

Helju Maisalu 80 (20.1)

Helve Saartok 75 (1.1)

Jaan Tamm 65 (26.1)

Palju õnne!

15. detsembril**Muhu jõululaat**

Liiva spordihallis
algus kell 9.00

info: 50 37 407 Anneli

28. detsember**Muhu valla aastalõpupidu**

tantsuks mängivad "Onud"
algus 20.00

Liiva spordihallis

Muhus tegutseb **Emade klubi**. Tantsime WII-d, vahetame kogemusi,
meisterdame koos ja oleme muidu mõnused. Liituda saab, kui tulla
kolmapäeva hommikul kell 10.00 Muhu Noortekeskusesse. Lisainfo
või soovitusi päeva / kellaaja vahetamiseks saab telefonil 56 252 257 või
liiaots@gmail.com

**Pensionäride jõulupidu toimub Koguva Vanatoal 27. detsembril
2012 algusega 12.00.** Peost osavõtuks registreeru külavanema juures ja
maksu osavõtumaks 5 eurot inimese kohta **20.12.2012**. Kui võimalik,
kasuta oma transporti, selle puudumisel teata vajadusest osavõtumaksu
tasumisel. Kogu info ja raha pr. Triini Valgule 20. detsembriks 2012.

JÕULUKESS

11. aastat avatud Lõetsa küla
JÕULUKESS ootab JÜRI-JAANI
Talustuudiosse

* jõulukaarte ostma või neid ise
savist tegema

* külade uudiseid ja retsepte
vahetama

* ise kingitust glasuurima või
nime peale kirjutama.

**KESSIST LEIAD PUUST,
RIIDEST JA SAVIST JÕULU-
KINGI SÕBRALE.**

Teeviidad ja telefoninumbrid
5102183, 4548936 aitavad leida
teeotsa JÕULUKESSINI LÕET-
SA KÜLAS MUHUMAAL

**1. adventist - kolmekuninga-
päevani.**

MTÜ MUHU InSEA

http://muhuinsea.blogspot.com

Head sõbrad ja toetajad!

Jälle muutumas on aasta
number,
ees on täitsa uued päevad.
Küll on hea, et meie ümber
sõbrad on ja jäävad.

Rahulikku jõuluaega soovib
hooldekodu pere

Jaanuari Muhulase materjalid on teretulnud **6. jaanuari** õhtuni.

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkus

10. novembril 67-aastane **Mati Vellemäe**.

Tunneme kaasa omastele!

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee

Muhulane ilmub üks kord kuus.

Internetis www.muhu.ee - Uudised

Trükkitud Print Grupp 500 eks.

Hind **30** eurosent